

Bevindingen in het debat over de wijkzorg in Amsterdam, georganiseerd door de Kenniskring Zorg van de Amsterdamse Stadsdorpen op 25 juni 2015 in het Verenigingsgebouw van het HTIB te Amsterdam

Dit debat vond plaats tegen de achtergrond van een analyse van de ontwikkeling van de wijkzorg in Amsterdam tot nu toe. Deze analyse is terug te vinden in het blog www.stadsdorpspomp.nl. De kernpunten van deze analyse en het daaraan verbonden alternatief zijn samengevat in vier dia's (zie bijgevoegde presentatie). Alle deelnemers kregen de gelegenheid te reflecteren op de vraag of mogelijk is een gedeelde visie op de alternatieven voor de Amsterdamse wijkzorg te ontwikkelen, waarbij buurtinitiatieven zoals stadsdorpen enerzijds en beroepskrachten anderzijds samenwerken op basis van concrete afspraken?

1. Het algemene beeld is dat de wijkzorg in Amsterdam nog niet volwassen is. Er is gerede twijfel of de wijkzorg opgewassen zal zijn tegen de zorgvraag die zij aan het einde van de overgangperiode (ultimo 2016) moet kunnen opvangen. Oppervlakkig gezien is er op dit moment geen probleem, maar dat miskent de budgettaire klem die in 2016 voor gaat doen en de stijging van de geraamde zorgvraag in de komende jaren.
2. De deelnemers aan het debat voelen weinig voor het alternatief waarin stadsdorpen of andere buurtinitiatieven een zelfstandige rol spelen in de ontwikkeling van de wijkzorg door als zelfstandige aanbieder van ondersteuning in de wijk 'mee te spelen'. Deze terughoudendheid wordt vooral gevoed door het gebrek aan capaciteit bij de stadsdorpen.
3. Tegelijkertijd is het ook onwenselijk om in een situatie terecht te komen waarin beroepskrachten zonder enige referentie aan de missie van een stadsdorp zorgvragers verwijzen naar het stadsdorp als ze zelf even geen oplossing hebben. Stadsdorpen moeten daarom duidelijk zijn in wat zij te bieden hebben. Ze zullen de verwachtingen van hun achterban, maar ook die van de beroepskrachten moeten managen.
4. Dat betekent dus ook dat de stadsdorpen en de wijkzorg niet met de ruggen tegen elkaar gaan staan, maar dat ze een constructieve dialoog willen voeren. Het woord 'visie' werd daarbij frequent gebruikt, maar alle deelnemers waren van mening dat dit heel concreet moet worden ingevoerd met uitspraken over "*wij werken aan ...*" en "*wij verwachten dat jullie ...*". De visie zou gebaseerd moeten zijn op ervaringen in de praktijk van de stadsdorpen.
5. Dat soort uitspraken zullen per stadsdorp verschillen. Dat betekent dus dat deze dialoog op dat niveau zal moeten worden gevoerd. De Kenniskring Zorg zal nagaan of zij hiervoor het grondwerk kan leveren. Het is duidelijk dat in sommige stadsdorpen, zoals Zuid, Nieuwmarkt, Rivierenbuurt en Wetering+ concrete aangrijpingspunten bestaan die een rijke dialoog kunnen opleveren.
6. Het is ook wenselijk zo'n dialoog te voeren op stedelijk niveau. Omdat de impact van de stadsdorpen op dat niveau niet groot zal zijn en het erg veel tijd en energie zal kosten om dit van de grond te tillen concluderen aanwezig dat het zinvol zou zijn als de Kenniskring Zorg overlegt over de mogelijkheid om zich aan te melden als partij bij Cliëntenbelang Amsterdam. Hierbij moet wel worden onderkend dat hier geen vertegenwoordigende rol beoogd wordt, omdat stadsdorpen uit de aard van hun zaak geen vertegenwoordigende posities kennen.
7. Het zou ook verstandig zijn dat stadsdorpen binnen éénzelfde stadsdeel samenwerking zoeken. Alhoewel ook daarbinnen grote verschillen zullen zijn ten aanzien van visies op zorg, is het op zijn minst handig om elkaars positie te kennen.
8. Naast de algemene discussie over de wijkzorg kregen twee bijzondere onderdelen aandacht: de verwijzfunctie en de preventiefunctie. Met enige regelmaat wordt vastgesteld dat de verwijzfunctie van het loket 'zorg en samenleving' in sommige stadsdelen te kort schiet. Het is van groot belang dat dergelijke tekortkomingen worden gesignaleerd (en de aangewezen portefeuillehouder binnen de Bestuurscommissie geïnformeerd) opdat de kwaliteit van dat loket verbeterd wordt. In voorkomende gevallen is het ook van belang de cliëntadviseurs van MEE of van één van de MADI's in te schakelen (zie: <http://www.clientenbelangamsterdam.nl/clientondersteuning-6318.html>). Het tweede betreft de gebiedsgerichte wijkzorg die zich onder meer op preventie moet toeleggen. Deze functie krijgt onvoldoende aandacht en verdient een plaats in de hierboven genoemde dialoog.